

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

ДЕКАН

Факультету здоров'я, фізичного
виховання і спорту

Г.О. Лопатенко
«28» травня 2019 р.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПІДГОТОВКИ ДО АТЕСТАЦІЇ

Освітній рівень: **другий (магістерський)**

Галузь знань: **22 Охорона здоров'я**

Спеціальність: **227 Фізична терапія, ерготерапія**

Освітня програма: **Фізична терапія**

Освітня кваліфікація: **магістр з фізичної терапії, ерготерапії**

Київ – 2019

Передмова

1. РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО

Кафедрою фізичної реабілітації та біокінезіології Факультету здоров'я, фізичного виховання Київського університету імені Бориса Грінченка.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Вченою радою Факультету здоров'я, фізичного виховання Київського університету імені Бориса Грінченка, протокол № 9 від 28.05.2019 р.

3. РОЗРОБНИКИ

Савченко В.М. – доктор медичних наук, професор завідувач кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології.

Комоцька О.С. – заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи.

І. Загальні положення

Магістерська робота, що виконується магістрантами, є дослідною роботою, яка дає змогу виявити рівень опрацювання ними основних проблемних питань теоретичного характеру та практичної спрямованості. Магістерська робота є випускною кваліфікаційною роботою, виконаною студентом самостійно під керівництвом наукового керівника на завершальній стадії програми підготовки студентів освітньої програми (ОП) другого (магістерського) рівня за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Магістерська робота являє собою сукупність наукових, методичних положень і практичних результатів, поданих автором до захисту, які мають внутрішню єдність, свідчать про можливість автора самостійно вести науковий пошук, використовуючи теоретичні знання і практичні навички, бачити професійні проблеми, знати методи і прийоми їх вирішення. Вона виконується студентом на матеріалах, зібраних ним особисто за період навчання і практики та носить науково-практичний, інноваційний характер та відображає сферу наукових інтересів та практичних навичок, які магістр зможе реалізувати у своїй майбутній практичній діяльності.

Мета і завдання дослідження визначаються на основі актуальності обраної теми та з визначенням кінцевого результату роботи. Сукупність усіх завдань має дати уявлення про те, що необхідно зробити для досягнення мети.

Перша група завдань пов'язана з розглядом стану досліджуваної проблеми в теорії та практиці, розробленням теоретичних засад дослідження з врахуванням досвіду світового співтовариства щодо розвитку відповідних сфер, напрямків фізичної терапії.

Друга група завдань спрямована на чіткіше окреслення об'єкта та предмета вивчення та передбачає своєчасне визначення назрілих проблем чи завдань з фізичної терапії, вивчення шляхів їх вирішення, проведення досліджень для вивчення ефективності запропонованих методів, засобів вирішення досліджених проблем чи завдань.

Основні завдання написання і захисту магістерської роботи:

- обґрунтування актуальності теми, цілей та завдань дослідження, оцінювання його новизни та перспективності, зазначення методів та джерел дослідження;
- визначення теоретичних засад дослідження (основних категорій, понять, закономірностей розвитку явища, яке вивчається, розгляд історії питання, різних документів і джерел інформації);
- аналіз конкретної проблемної ситуації та підтвердження логічними судженнями, розрахунками відповідних пропозицій і рекомендацій. Моделювання

ситуації та окреслення шляхів вирішення проблеми за допомогою залучення іноземного досвіду, вивчення попереднього досвіду, аналізу взірців вирішення окресленої проблеми у фізичній терапії;

- підготовка та публікація наукових статей з метою оприлюднення результатів наукових досліджень;

- підготовка доповіді і презентації, що наочно передають основний зміст роботи та пропозиції автора, з подальшим їх публічним захистом.

Виконання магістерської роботи полягає в проходженні студентом наступних етапів:

- вибір теми магістерської дослідження;
- вивчення наукових літературних і фактологічних джерел;
- визначення об'єкту та предмету дослідження;
- визначення мети та завдань дослідження;
- розробка наукової (робочої) гіпотези дослідження;
- вибір відповідних методів дослідження;
- підготовка і проведення дослідження, збір і математико-статистична обробка результатів дослідження;
- написання розділів магістерської роботи, узагальнення та інтерпретація отриманих даних, формування висновків та практичних рекомендацій;
- оформлення магістерської роботи та подача керівнику для рецензування (готових розділів, або цілої роботи);
- оформлення необхідних супровідних документів для проходження попереднього захисту магістерської роботи;
- проходження попереднього захисту та усунення, виявлених в ході нього недоліків;
- остаточне доопрацювання магістерської роботи і всіх необхідних супровідних документів, отримання відгуку керівника та зовнішньої рецензії;
- захист магістерської роботи перед Екзаменаційною комісією.

Вибір теми магістерської роботи та об'єктів дослідження. Магістрант має право самостійно обрати тему магістерської роботи у відповідності до тематики, затвердженої випускаючою кафедрою фізичної реабілітації та біокінезіології. Магістрантом може бути запропонована власна тема дослідження за умов наявності відповідного обґрунтування доцільності її розробки. При виборі теми слід враховувати її актуальність, новизну і перспективність, а також можливість отримання і опрацювання фактичного матеріалу, на базі якого буде виконуватися магістерська робота. Обрані тема та об'єкт магістерської роботи зазначаються в заяві, яка пишеться магістрантом на ім'я завідувача кафедри. Магістрант разом з науковим керівником складає завдання на виконання магістерської роботи.

Вивчення літературних джерел та збір і обробка фактичного матеріалу. Після вибору теми і отримання завдання на магістерську роботу необхідно скласти орієнтований план магістерської роботи, з цією метою необхідно здійснити критичний аналіз фахових літературних джерел. Магістрант повинен систематизувати і обробити зібраний матеріал, зробити висновок про актуальність та довести доцільність наукового дослідження, розробити робочу гіпотезу дослідження.

Написання тексту магістерської роботи на основі здійснених відповідних розрахунків, аналізу, інтерпретації та узагальнення отриманих даних. Зібраний та оброблений матеріал за темою магістерської роботи викладається магістрантом в основних структурних розділах науковим стилем у відповідності до вимог.

Подача магістерської роботи керівнику для рецензування. У визначений у календарному графіку термін магістрант повинен представити готову магістерську роботу науковому керівнику для рецензування. У разі позитивного відгуку наукового керівника магістерська робота допускається до попереднього захисту з метою підтвердження її належної якості. У відповідності до календарних етапів роботи магістрант може подавати магістерську роботу науковому керівнику частинами.

Оформлення необхідних супровідних документів для проходження попереднього захисту магістерської роботи. Для проходження попереднього захисту магістрант крім підготовленої не менше ніж на 80% (відсоток готовності визначає науковий керівник і вказує в попередньому варіанті відгуку) магістерської роботи необхідно підготувати наукову статтю за темою магістерської роботи, попередній відгук наукового керівника.

Проходження попереднього захисту та усунення, у разі виявлення, вказаних комісією недоліків. Попередній захист магістерських робіт здійснюється на засіданні кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології. У ході попереднього захисту комісією визначається ступінь фактичної готовності магістерської роботи до захисту перед екзаменаційною комісією (ЕК), вказуються недоліки і помилки, які магістрант обов'язково повинен усунути протягом зазначеного терміну.

Магістерська робота, яку успішно захистив магістрант на попередньому захисті, направляється на зовнішню рецензію. Структурні складові зовнішньої рецензії мають повторювати структуру відгуку наукового керівника, але пріоритетним має бути висновок про практичну значущість отриманих результатів.

За умов наявності позитивної зовнішньої рецензії, остаточного варіанту відгуку наукового керівника магістерська робота реєструється на кафедрі і передається на перевірку на плагіат.

Завідувач кафедри на базі попереднього висновку про плагіат приймає рішення про допуск магістранта до захисту магістерської роботи на засіданні Державної екзаменаційної комісії.

II. Вимоги до структури та змісту і обсягу магістерської роботи

Структура магістерської роботи складається з наступних частин:

- 1) титульний лист (додаток А);
- 2) реферат (додаток Б)
- 3) анотація українською мовою (додаток В);
- 4) зміст;
- 5) вступ;
- 6) змістові розділи роботи;
- 7) висновки;
- 8) список використаних джерел;
- 9) додатки.

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини мають починатися з нової сторінки.

Анотація готується державною мовою. В анотації вказуються: прізвище та ініціали здобувача вищої освіти; назва магістерської роботи; спеціальність (шифр і назва) та освітня програма (спеціалізація) (шифр і назва); найменування закладу вищої освіти, у якому здійснювалася підготовка магістерської роботи; місто, рік.

Далі в анотації подають узагальнений короткий виклад основних результатів дослідження із зазначенням мети, методів дослідження, наукової новизни та, за наявності, практичного значення роботи.

Наприкінці анотації наводяться *5-8 ключових слів* відповідною мовою.

Після ключових слів, за наявності, наводиться список публікацій автора за темою магістерської роботи.

Основна частина магістерської роботи має містити:

- вступ;
- розділи магістерської роботи;
- висновки,
- практичні рекомендації (за потреби).

У *вступі* подається загальна характеристика магістерської роботи, а саме:

- *актуальність* теми (коротко подається обґрунтування вибору теми дослідження, робиться висновок про необхідність цього дослідження, можна навести робочу гіпотезу дослідження (зазвичай, відповідає меті дослідження, проте подається у формі припущення того, що цього можна досягти), зв'язок теми магістерської роботи із сучасними дослідженнями у відповідній галузі знань);

- *мета* (передбачуваний результат, головна суть роботи, на реалізацію якої будуть спрямовані наукові пошуки та дослідження);
- *завдання дослідження*, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети;
- *об'єкт дослідження* (процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення);
- *предмет* (міститься в межах об'єкта, є тією частиною явища, на яку спрямована увага, визначає які процеси будуть досліджені в об'єкті);
- *методи дослідження*, що використані для досягнення поставленої в магістерській роботі мети (наводиться перелік);
- *наукова новизна* отриманих результатів (описати відмінність одержаних власних результатів від відомих раніше);
- *практичне значення* отриманих результатів (надаються відомості про використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх практичного використання);
- *апробація* матеріалів магістерської роботи (при наявності зазначаються назви конференцій, семінарів тощо, місце та рік їх проведення);
- *структура та обсяг магістерської роботи* (анонсується її структура, зазначається загальний обсяг).

У розділах магістерської роботи має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень магістранта.

В розділах основної частини подають:

- *огляд спеціальної літератури* (розділ I) з особливим наголосом на джерелах останніх років і літературі іноземними мовами;
- *методи та організація дослідження* (розділ II);
- *аналіз і результати власних досліджень* автора (розділ III).

Розділи магістерської роботи можуть поділятися на підрозділи (нумеруються арабськими цифрами. Нумерація складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою).

Перший розділ. Цей розділ є оглядом спеціальної літератури. В огляді літератури окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за темою своєї роботи. Спочатку викладається загальне значення наукової проблеми. Далі стисло та критично аналізують літературні джерела, в яких висвітлюються питання щодо основних завдань магістерської роботи. Цей розділ треба закінчити коротким резюме (висновком) стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі, визначити напрямки власного наукового дослідження.

Обсяг розділу має нараховувати 15-20 сторінок, або приблизно 20 % основного тексту роботи.

Другий розділ. У цьому розділі викладається дизайн дослідження, коротко описується матеріал дослідження, наводяться і описуються методи дослідження та методи фізіотерапевтичних впливів, математико-статистичні методи обробки результатів дослідження.

Обсяг цього розділу має бути до 10 сторінок.

Третій розділ. Цей розділ є основним з усієї магістерської роботи. В ньому викладаються власні результати експерименту, тобто підтверджується або не підтверджується робоча гіпотеза дослідження.

В розділі наводиться необхідний цифровий матеріал у вигляді таблиць та/чи діаграм, проводиться аналіз цього матеріалу, подається узагальнення отриманих результатів за кожним науковим фрагментом. Якщо в магістерській роботі не передбачено окремого розділу для узагальнення та обговорення одержаних результатів дослідження, то тут можна порівняти власні результати з результатами наукових досліджень інших авторів і встановити їх новизну.

Розділ закінчується висновками, в яких викладається коротка суть експерименту та встановлені результати дослідження. Висновки подаються у вигляді пронумерованих результатів дослідження.

Обсяг цього розділу за кількістю сторінок обмежується лише загальною кількістю сторінок в основному розділі.

Висновки. Основний текст магістерської роботи завершується загальними висновками. Загальні висновки мають містити стисле викладення теоретичних і практичних результатів, отриманих автором магістерської роботи особисто в ході дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у даній галузі.

У висновках викладаються найбільш важливі наукові та практичні результати магістерської роботи. Висновки повинні відповідати завданням, мати аналітичний узагальнюючий характер та не подаватися як анотація чи констатація. Кількість висновків, зазвичай, повинна переважати кількість завдань.

Список використаних джерел формується в алфавітному порядку заголовків або прізвищ перших авторів. Бібліографічний опис списку використаних джерел у магістерській роботі оформляють за стилем Vancouver. Приклади бібліографічного опису списку використаних джерел наведено в додатку Ж.

Загальна кількість використаних для підготовки магістерської роботи інформаційних джерел має становити не менше 50, серед яких повинні бути наукові видання та іноземні джерела. Іноземних джерел повинно бути не менше 30% від загальної кількості літературних джерел.

Посилання в тексті магістерської роботи робляться в квадратних дужках з наведенням порядкового номера джерела в списку використаних джерел. Не варто включати в дужки більше трьох посилань.

До *додатків* може включатися допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття магістерської роботи: проміжні формули і розрахунки; таблиці допоміжних цифрових даних; протоколи та акти випробувань, тестувань, обстежень; листи підтримки результатів магістерської роботи; інструкції та методики, опис алгоритмів, які не є основними результатами магістерської роботи, описи комп'ютерних програм, що використовувалися для вирішення завдань дослідження тощо; ілюстрації допоміжного характеру; інші дані та матеріали;

У разі якщо результати досліджень впроваджено, подаються документи у вигляді актів впровадження.

III. Вимоги до оформлення магістерських робіт

Загальні вимоги. Магістерська робота має бути виконана у вигляді комп'ютерного набору на одній стороні аркуша білого паперу формату у межах 210x297 мм (формат A4). Комп'ютерний набір магістерської роботи виконується шрифтом Times New Roman розміром 14 пунктів через 1,5 інтервали.

Текст магістерської роботи розміщується на сторінці, яка обмежується полями: ліве – 30 мм., праве – 10 мм., верхнє, нижнє – 20 мм. Відстань між назвою розділу та підрозділу повинна бути 2 рядки, між назвою підрозділу та текстом – 1 рядок, між заголовками ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ та основним текстом – 1 рядок. Всі відступи у вигляді порожніх рядків мають бути розміром 14 пт.

Мова магістерської роботи державна, стиль науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок: послідовність логічна. Пряме переписування у роботі матеріалів з літературних джерел неприпустиме. Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі написання магістерської роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту машинописним способом. На одному аркуші допускається не більше двох виправлень.

Нумерація. Нумерація сторінок магістерської роботи наскрізна: перша сторінка – титульна, друга – завдання і т.д. Нумерація проставляється з першої сторінки вступу до останньої сторінки списку літератури. Номер сторінки проставляється арабськими цифрами в правому верхньому куті. На титульній сторінці номер сторінки не проставляється. Якщо в магістерській роботі містяться додатки (таблиці, схеми тощо), їх потрібно нумерувати саме як додатки з посиланнями на них в тексті.

Текст основної частини поділяють на розділи та підрозділи. В тексті основної частини необхідно робити абзаци стандартом 1,25 см. Акцентування уваги на

окремих елементах тексту здійснюється через виділення жирним шрифтом або через підкреслення.

В змісті роботи зазначаються початкові сторінки кожного розділу і підрозділу. Їх назви у змісті і тексті магістерської роботи повинні збігатися.

Вступ, кожен розділ, висновки, список використаних джерел, додатки, які розміщуються у вказаній послідовності, розпочинаються з нової сторінки. Перед елементами «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ» та «ДОДАТКИ» нумерація не вказується ні в плані ні в тексті. Їх назви друкують великими літерами симетрично до тексту жирним шрифтом розміром 14 пт з вирівнюванням по центру без абзацу і без крапки в кінці.

Слово «РОЗДІЛ» і його назва пишуться прописними літерами. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ» арабськими цифрами, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу прописними літерами жирним шрифтом розміром 14 пт з вирівнюванням по центру.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: 1.2. (другий підрозділ першого розділу). Назва підрозділу починається з великої літери, в кінці назви підрозділу крапка не ставиться. Назва підрозділу друкується жирним шрифтом розміром 14 пт з вирівнюванням по ширині без абзацу.

Оформлення таблиць. Цифровий матеріал як правило оформляється у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, що відображає її зміст. Назва таблиці друкується нежирним шрифтом розміром 14 пт з вирівнюванням по центру без абзацу. В кінці назви таблиці крапка не ставиться. Всі таблиці слід нумерувати. Праворуч над назвою з прописної букви пишуть слово «Таблиця» та її порядковий номер. Знак № перед цифрою не ставиться. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці в даному розділі (наприклад: Таблиця 1.3 – третя таблиця першого розділу).

Лівий та правий край таблиці при портретному розташуванні повинен співпадати з краями тексту або таблицю слід розташовувати по центру. Якщо в магістерській роботі одна таблиця, то вона нумерується за загальними правилами.

При оформленні таблиці слід дотримуватись певних правил. Вертикалі графі таблиці нумерують тільки в тих випадках, коли в тексті на них є посилання або таблицю частково переносять.

При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку слово «Таблиця» і її номер вказують один раз праворуч над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження таблиці» і вказують її номер, наприклад: «Продовження таблиці 1.2». Якщо всі показники таблиці мають однакові одиниці виміру, їх виносять у заголовок таблиці, відокремлюючи комою, якщо різні –

вказують в графах боковиках таблиці. Позначення одиниць виміру має відповідати загальноприйнятим стандартам.

Таблицю розміщують після першого посилання на неї в тексті або одразу на наступній сторінці. Посилання мають бути в тексті на всі таблиці. Таблиця розміщується уздовж сторінки або впоперек з відповідними поворотом її за годинниковою стрілкою. Те ж стосується і рисунків.

Оформлення формул. Формули, які наводяться в роботі, слід нумерувати арабськими цифрами. Формули вирівнюються по центру сторінки відносно тексту. Порядковий номер наводиться в круглих дужках праворуч від формули, з вирівнюванням по правому краю тексту роботи. Він повинен складатися з номера розділу і порядкового номера формули, що розділені крапкою. Наприклад: (1.3) – третя формула першого розділу, до якого вона відноситься. Пояснення умовних позначень наводиться після слова «де» списком, кожен елемент якого розташовується з абзацу з вирівнюванням по ширині сторінки. Між текстом і формулою, формулою і поясненням до неї, між поясненнями і подальшим текстом необхідно залишати по одному порожньому рядку 14 пт. Наприклад:

$$B_{\text{оп}} = \frac{D_{\text{вр}}}{\text{ОП}} \times 100\%, \quad (1.3)$$

де $D_{\text{вр}}$ – доход від інвестування коштів, що спрямовані на виробничий розвиток, у фінансові інструменти під середню депозитну доходність, тис.грн;

$B_{\text{оп}}$ – рівень можливого доповнення операційного прибутку, тис.грн;

ОП – операційний прибуток тис.грн.

Оформлення ілюстрацій. Ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) необхідно подавати в магістерській роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації починаються словом «Рис.» і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих в додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією, друкуються нежирним шрифтом розміром 14 пт з вирівнюванням по ширині і без абзацу. В кінці назви ставиться крапка.

Оформлення використаних джерел. При посиланні в тексті на джерела в квадратних дужках після відповідної фрази (посилання) наводиться порядковий номер джерела в списку використаної літератури (наприклад [2]). Якщо джерело цитується, то в кінці цитати, взятої в лапки, ставиться його номер списку використаних джерел та номер сторінки, на якій розміщений текст цитати (наприклад: [2, с. 28]). Якщо посилання здійснюється на декілька джерел, то їх номери відокремлюються комою, наприклад: [2, 3, 4]. Якщо посилання

здійснюється на декілька джерел з одночасним посиланням на конкретні сторінки, то оформлення здійснюється наступним чином: [2, с. 24-26; 4, с. 12].

Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно давати за стилем Vancouver (додаток Д). Їх необхідно розміщувати в алфавітному порядку з дотриманням наступних вимог: спочатку в списку наводяться праці вітчизняних і зарубіжних авторів, праці яких перекладено українською (російською) мовами, потім праці зарубіжних авторів в оригіналі, далі розміщують web-сторінки.

Оформлення додатків. Додатки оформлюють як продовження магістерської роботи. В додатки слід внести допоміжні матеріали: проміжні розрахунки, результати автоматизованого розв'язання поставлених в роботі завдань, таблиці допоміжних цифрових даних, інструкцій, методики якими користувався магістрант для проведення дослідження. Обов'язковим є посилання по тексту роботи на кожен додаток.

Кожен додаток оформлюється з нової сторінки. Він повинен мати заголовок, надрукований малими літерами з першої великої літери симетрично тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої жирним шрифтом розміром 14 мм друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Назва вирівнюється по центру і в кінці крапка не ставиться.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

Текст кожного додатка при необхідності може бути поділений на розділи і підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад: А.2 – другий розділ додатку А.

Ілюстрації, таблиці, формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2. – другий рисунок першого розділу додатку Д; формула (А.1) – перша формула додатку А., таблиця А.1. – перша таблиця додатку А.

Завершальним етапом є зовнішнє оформлення магістерської роботи. Для цього робота має бути переплетена в тверду палітурку.

IV. Рецензування та захист магістерської роботи

Завершена магістерська робота, підписана студентом та його науковим керівником (за умови наявності письмового відгуку наукового керівника та позитивного рішення кафедри щодо попереднього захисту роботи), направляється на зовнішню рецензію.

Зовнішніми рецензентами можуть бути провідні спеціалісти, що працюють на підприємствах виробничої та торговельної сфери, в наукових установах, які мають вищу освіту та диплом магістра з фізичної реабілітації або мають наукові

ступені кандидата або доктора наук за профілем, а також викладачі інших вищих навчальних закладів.

Зовнішня рецензія представляється у письмовій формі і має містити наступні основні позиції:

- висновки щодо актуальності обраної теми та практичної її значущості;
- висновки щодо відповідності змісту роботи до завдання;
- висновки щодо використання в роботі сучасних методів дослідження, для вирішення суспільно-значущої проблеми у відповідності до обраного напрямку дослідження;
- оцінку конкретних пропозицій, рекомендацій щодо вдосконалення стосовно вирішення окресленої проблеми;
- кінцевий висновок рецензента про відповідність якості виконаної магістерської роботи вимогам, що висуваються до такого рівня работ, про попередню оцінку роботи та можливість допуску її до захисту.

Рецензент повинен підписатися із зазначенням свого прізвища, ім'я та по-батькові, місця роботи і посади, яку він займає. Підтвердженням підпису має бути його засвідчення зі штампом відділу кадрів організації, де працює рецензент.

Після отримання зовнішньої рецензії магістерська робота передається завідувачу кафедри і розглядається ним на предмет наявності усіх перелічених супровідних матеріалів. Допуск до захисту здійснюється через відповідний запис завідувача кафедри у висновку кафедри про магістерську роботу і на титульній сторінці магістерської роботи. Висновок кафедри затверджується на засідання. Якщо завідувач кафедри вважає за неможливе допустити роботу до захисту через її незадовільну якість, то це питання має бути заслухано на засіданні кафедри за участю наукового керівника. Обговорення оформляється протоколом і подається на затвердження декану Факультету, а потім ректору Університету.

За умов успішного складання комплексного екзамену із фаху, захист магістерської роботи відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії, графік роботи якої затверджується деканом Факультету. До початку захисту магістерської роботи на засіданні ЕК подаються:

- магістерська робота;
- письмовий відгук наукового керівника роботи та його висновки;
- зовнішня рецензія на магістерську роботу;

Під час підготовки до захисту магістрант повинен погодити зміст складеної ним доповіді із своїм науковим керівником, а також узгодити питання щодо кількості та змісту наочного матеріалу, який буде демонструватись на захисті магістерської роботи (таблиці, графіки, схеми, діаграми). Наочні матеріали мають послідовно ілюструвати доповідь магістранта та забезпечувати повноту висвітлення всіх положень, які виносяться на захист.

Після доповіді магістранта Голова ЕК зачитує рецензію на магістерську роботу та магістрант має відповісти на всі запитання, які до нього надходять від присутніх на захисті. Після відповіді студента на запитання оголошується відгук наукового керівника виконаної магістерської роботи. За результатами захисту Екзаменаційна комісія приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи, про присвоєння магістранту ОР другий (магістерський) за спеціальністю 227«Фізична терапія, ерготерапія», про видачу йому диплома державного зразка.

Магістрант, який отримав на захисті магістерської роботи незадовільну оцінку має бути відрахованим з університету і в цьому випадку йому видається академічна довідка встановленого зразка. За ним залишається право бути повторно допущеним до захисту магістерської роботи протягом наступних трьох років.

Повторно магістерська робота виконується за наявності заяви магістранта про допуск до захисту, дозволу ректора і рішення випускаючої кафедри про затвердження теми і об'єкта дослідження, призначення наукового керівника. На вимогу кафедри тему магістерської роботи може бути змінено або в межах тієї ж теми матеріали роботи повинні бути суттєво оновлені та доповнені.

Засідання ЕК оформляється протоколом, в який заносяться відповідні оцінки за захист, записуються запитання членів екзаменаційної комісії і присутніх на захисті, зазначається одержаний освітній рівень, а також документ про освіту, який видається випускнику магістратури. Протокол має бути підписаний Головою та членами ЕК. Екзаменаційна комісія після завершення роботи складає звіт, в якому містяться основні результати проведення захисту, характеристика виконаних магістерських робіт щодо впровадження конкретних пропозицій в практику діючих підприємств, застосування сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій в аналітичних дослідженнях.

Захищені магістерські роботи випускаюча кафедра здає в архів університету не пізніше, як через 3 дні після завершення роботи екзаменаційної комісії, де вони зберігаються протягом 5 років.

V. Порядок та критерії оцінювання магістерських робіт, які забезпечують максимальну оцінку.

- об'єктивне висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;
- актуальність;
- оригінальність технічних, технологічних, організаційних, управлінських рішень;
- практичне значення результатів;
- обґрунтування рішень та пропозицій відповідними розрахунками;

- всебічність оцінки впливу результатів (надійність системи, безпека, екологія, ресурсозбереження тощо);
- наявність посилань на джерела інформації;
- відсутність дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, що не впливають на суть та висвітлення отриманих результатів;
- загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
- якість оформлення;
- самостійність виконання.

№ з/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1.	Вагомість отриманих наукових результатів: ○ точність та коректність формулювань наукових положень та висновків, ○ наукова новизна та практична значущість, ○ актуальність обраної теми наукового дослідження, ○ чіткість постановки мети та завдань магістерської роботи та повнота їх реалізації, ○ адекватність обраних методів наукового дослідження, ○ обсяг отриманих експериментальних даних та глибина їх інтерпретації, ○ дотримання наукового стилю викладу інформації.	До 50 балів
2.	Якість оформлення магістерської роботи відповідно до встановлених вимог.	До 20 балів
3.	Представлення результатів магістерської роботи на офіційному захисті (якість доповіді та мультимедійної презентації, відповіді на запитання)	До 20 балів
4.	Оприлюднення результатів магістерської роботи: - участь в наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт - наявність наукової публікації за результатами магістерської роботи (в друкованому чи електронному виданні) - впровадження результатів наукової роботи в практику, наявність актів впровадження	До 10 балів
	Максимальна оцінка	100 балів

Орієнтовний порядок і терміни підготовки та захисту
магістерської роботи

№	Етапи підготовки магістерської роботи	Терміни виконання	Очікуваний результат
1.	Підготовчий етап: вибір теми, розробка обґрунтування теми	до кінця листопада першого року навчання	Розгляд теми кафедрою, на якій виконується робота, затвердження теми на вченій раді факультету
2.	Опрацювання об'єктної частини дослідження (теоретичний етап)	листопад-грудень першого року навчання	Складання списку інформаційних джерел, текст розділів
3.	Експериментальний (емпіричний) етап дослідження	січень-травень першого року навчання	Підбір методів та методик дослідження, проведення експериментальних досліджень, збір емпіричного матеріалу.
4.	Аналітичний етап	червень першого року навчання	Опрацювання результатів дослідження, підготовка висновків
5.	Підготовка тексту магістерської роботи	вересень-жовтень другого року навчання	Текст анотацій, вступу, розділів магістерської роботи, висновків, оформлення списку використаних джерел
6.	Попередній розгляд магістерської роботи на кафедрі, де вона виконувалась	в межах виробничої практики (згідно з графіком)	Мультимедійна презентація, текст роботи в повному обсязі в електронному та друкованому вигляді, рекомендації кафедри щодо допуску до офіційного захисту захисту (витяг з протоколу)
7.	Рецензування магістерської роботи	перший тиждень грудня другого року навчання	Відгук наукового керівника, зовнішня рецензія, перевірка на антиплагіат
8.	Оприлюднення магістерської роботи	за 10 днів до захисту	Оприлюднення магістерської роботи на офіційному сайті факультету
9.	Офіційних захист магістерської роботи на засідання ЕК	за графіком ЕК	Рішення ЕК, підсумкова оцінка, рекомендація щодо продовження навчання

VI. Організація роботи Екзаменаційної комісії

Екзаменаційна комісія (ЕК) створюється щорічно для проведення атестації (захисту дипломних робіт, екзаменів) та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання.

Робота ЕК проводиться у терміни, передбачені навчальним планом. Графік роботи комісії затверджується керівником вищого навчального закладу.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова.

Рішення ЕК про результати захисту дипломного проекту та складання екзаменів, а також про присвоєння випускнику кваліфікації, видання йому державного документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним у разі однакової кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться оцінки, одержані на екзаменах або під час захисту дипломної роботи (проекту), запитання до випускника з боку членів та голови ЕК, окремі особливі думки членів ЕК, вказується здобутий освітній рівень (кваліфікація), а також, який державний документ про освіту (кваліфікацію) (з відзнакою чи без відзнаки) видається студенту, який закінчив заклад вищої освіти).

Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні. Книга протоколів зберігається в установленому порядку.

Результати захисту дипломних проектів визначаються

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
90-100	A	студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною термінологією, викладає матеріал послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань; уміє розробляти методику вирішення дослідницьких проблем, використовуючи при цьому новітні досягнення педагогіки, психології, анатомії, фізіології і гігієни, валеології; припускається 2-3 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до помилкових висновків і рішень
82-89 75-81	B C	студент, який достатньо розкриває основний зміст теоретичних питань, володіє навичками аналізу, вміє теоретично обґрунтувати й застосувати набуті знання з методики фізичного виховання; правильно використовує професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
		помилки; має несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді
66-74 60-65	D E	студент, який в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології
35-59	FX	студент, який не може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках

VII. Дисципліни, за предметом яких виконується магістерська робота

Згідно освітньої програми магістерська робота виконується за предметним змістом наступних дисциплін:

- 1) ОДФ.02 Фізична терапія при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату (політравми);
- 2) ОДФ.04 Фізична терапія в геріатрії;
- 3) ОДФ.06 Фізична терапія в педіатрії.

Зразок титулу магістерської роботи

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ЛІКУВАЛЬНОЇ
ГІМНАСТИКИ У ПАЦІЄНТІВ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ НА ПОЧАТКУ
НАПАДУ ЯДУХИ**

«Допущено до захисту»
завідувач кафедри фізичної
реабілітації та біокінезіології

Протокол засідання кафедри
« ____ » _____ 2019 р.

Виконавець магістерської роботи:

студент VI курсу
групи ФВм-1-18-1.4д
спеціальності: 227 Фізична терапія,
ерготерапія
освітньої програми: 227.00.04
«Фізична терапія»

Петренко Іван Петрович

Науковий керівник:

доктор медичних наук, професор
професор кафедри фізичної
реабілітації та біокінезіології
Факультету здоров'я, фізичного
виховання і спорту
Сидоренко Петро Іванович

Зразок реферату**РЕФЕРАТ**

Петренко Іван Петрович

Ефективність застосування спеціальної лікувальної гімнастики у пацієнтів на бронхіальну астму на початку нападу ядухи. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту, 2019.

Науковий керівник – Сидоренко Петро Іванович, доктор медичних наук, професор, професор кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту.

Обсяг роботи – 88 сторінок.

Кількість використаних джерел – 65.

Ключові слова: бронхіальна астма, фізична терапія, лікувальна гімнастика, напад ядухи.

Структура роботи: робота містить вступ, три розділи, список використаних джерел та додатки.

Зразок анотації українською мовою**Анотація**

Петренко І.П. «Ефективність застосування спеціальної лікувальної гімнастики у пацієнтів на бронхіальну астму на початку нападу ядухи». Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія. Освітня програма другого (магістерського) рівня вищої освіти: 227.00.04 «Фізична терапія». Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2019.

Мета дослідження. ...

Матеріал і методів дослідження. ...

Головні результати, наукова новизна та практичне значення. ...

....

....

....

Ключові слова: бронхіальна астма, фізична терапія, лікувальна гімнастика, напад ядухи.

Бібліографічний опис джерел за стилем Vancouver

Journal Article in Print / Друкована журнальна стаття (1-6 авторів)

Kolokoltsev MM, Iermakov SS, Jagiello M. Physical condition of female students with different level of body mass deficiency. *Physical education of students*. 2018;22(2):63-69. doi:10.15561/20755279.2018.0202

Крахмалова ОО, Калашник ДМ, Талалай ІВ. Пульмонологічна реабілітація хворих на хронічне обструктивне захворювання легень. *Український пульмонологічний журнал*. 2013;1:63-67.

Journal Article in Print: More Than Six Authors / Друкована журнальна стаття: більше ніж шість авторів

Gillespie NC, Lewis RJ, Pearn JH, Bourke ATC, Holmes MJ, Bourke JB, et al. Ciguatera in Australia: occurrence, clinical features, pathophysiology and management. *Med J Aust*. 1986; 145: 584-90.

Батурин СА, Дьяченко НХ, Ложкін РН, Ільченко АС, Кур'ята ЛД, Шумко ВГ, та ін. Розробка математичної моделі відкладання сажі у фільтрі відпрацьованих газів автомобіля. *Вісник ЖДТУ. Сер.: Техн. Науки*. 2013 груд.;4(67):75-9.

Book: Single Author / Книга: Єдиний автор

Hoppert M. Microscopic techniques in biotechnology. Weinheim: Wiley-VCH; 2003.

Григус ІМ. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник. Рівне, 2015.
Бріскін ЮА. Спорт інвалідів. Київ: Олімпійська література; 2006.

Book: Two or More Authors / Книга: Два або більше авторів

Gilstrap LC, Cunningham FG, Van Dorsten JP, editors. Operative obstetrics. 2nd ed. New York: McGraw-Hill; 2002.

Шиян БМ, Папуша ВГ, Приступа ЄН. Теорія фізичного виховання : навч. посіб. Львів: ЛОНМІО; 1996.

Chapter or Article in Edited Book / Розділ або стаття у редагованій книзі

Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. In: Vogelstein B, Kinzler KW, editors. *The genetic basis of human cancer*. New York: McGraw-Hill; 2002. p. 93-113.

Юшкова О.Г. Лечебная физическая культура и ее роль в системе физической реабилитации. В кн.: Золотарева Т.А., Бабов К.Д., редакторы. *Медицинская реабилитация*. К.: КИМ; 2012. с.357-410.

Article in an Encyclopaedia / Стаття в енциклопедії

Ford-Martin P. Cognitive-behavioral therapy. In: Thackery E, Harris M, editors. *Gale encyclopedia of mental disorders*. Vol. 1. Detroit (MI): Gale; 2003.p. 226-228.

Book: Organisation as Author / Книга: Організація як автор

Australia. Commonwealth Department of Veterans' Affairs and Defence. Australian Gulf War veterans' health study 2003. Canberra: Commonwealth of Australia; 2003.

Book: Government Agency as Author / Книга: Державне агентство як автор

Australia. Commonwealth Department of Veterans' Affairs and Defence. Australian Gulf War veterans' health study 2003. Canberra: Commonwealth of Australia; 2003.

Book: No Author / Книга: Немає автора

The Oxford concise medical dictionary. 6th ed. Oxford: Oxford University Press; 2003. p. 26.

Book: Editor / Книга: Редактор

Storey KB, editor. Functional metabolism: regulation and adaptation. Hoboken (NJ): J. Wiley & Sons; 2004.

Круцевич ТЮ, редактор. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту. Київ: Олімпійська література; 2008. Том 1.

Абрамов ВВ, Смирнова ОЛ, редактори. Фізична реабілітація, спортивна медицина : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. Дніпропетровськ, Журфонд, 2014.

Book: Different Editions / Книга: Різні видання

Murray PR, Rosenthal KS, Kobayashi GS, Pfaller MA. Medical microbiology. 4th ed. St Louis: Mosby; 2002.

Conference Proceedings / Матеріали конференції

Harnden P, Joffe JK, Jones WG, editors. Germ cell tumours V: *Proceedings of the 5th Germ Cell Tumour conference; 2001 Sep 13-15; Leeds, UK*. New York: Springer; 2002.

Приступа Є, редактор. Молода спортивна наука України. *Зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання і спорту; 2016 Бер. 28–29; Львів. Львів: Львів. держ. ун-т фіз. культури; 2016.*

Conference Paper in Print / Конференція в друкованому вигляді

Khalifa ME, Elmessiry HM, ElBahnasy KM, Ramadan HMM. Medical image registration using mutual information similarity measure. In: Lim CT, Goh JCH, editors. *Icbme2008: Proceedings of the 13th International Conference on Biomedical Engineering; 2008 Dec 3-6; Singapore*. Dordrecht: Springer; 2009. p. 151-5.

Свістельник І, Сосіна Ю. Інформаційне забезпечення напряду підготовки «Хореографія» у ВНЗ фізкультурного профілю. В: Приступа Є, редактор. *Молода спортивна наука України. Зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання, спорту і здоров'я людини; 2011 Бер. 28–29; Львів. Львів: Львів. держ. ун-т фіз. культури; 2011, с. 135-8.*

Conference Paper from the Internet / Конференція з Інтернету

Waterkeyn J, Matimati R, Muringanzia A. *ZOD for all: scaling up the community health club model to meet the MDGs for sanitation in rural and urban areas: case studies from Zimbabwe and Uganda*. Paper presented at International Water Association Development Congress; Mexico; 2009 Nov 15-9.

Приступа Є, редактор. Молода спортивна наука України [Інтернет]. *Зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання і спорту; 2016 Бер. 28–29; Львів. Львів: Львів. держ. ун-т фіз. культури [цитовано 2017 Квіт. 13]; 362 с. Доступно на: <http://sportscience.ldufk.edu.ua/>*

Власов АП, Івашко МВ. Моделювання інформаційного обміну засобами відео та мультимедійних технологій в тренувальному процесі висококваліфікованих лучників. В: *Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні і спорті: матеріали XI Міжнар. наук. конф. [Інтернет]; 2015 квіт. 15-17; Харків. Харків: ОВС; 2015 [цитовано 2016 Лют. 25]; с. 34-8. Доступно на: [9 http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/2836](http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/2836)*

E-book / Електронна книга

van Belle G, Fisher LD, Heagerty PJ, Lumley TS. Biostatistics: a methodology for the health sciences [e-book]. 2nd ed. Somerset (NJ): Wiley InterScience; 2003 [cited 2005 Jun 30]. Available from: Wiley InterScience electronic collection.

Боднар І. Теорія, методика і організація фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи: навч.-метод. посіб. [Інтернет]. Львів: Українські технології; 2005 [цитовано 2017 Січ. 20]; 48 с. Доступно: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/6627>

Chapter from an E-book / Розділ з електронної книги

Jones NA, Gagnon CM. The neurophysiology of empathy. In: Farrow TFD, Woodruff PWR, editors. *Empathy in mental illness*. Cambridge (UK): Cambridge University Press; 2007 [cited 2010 Aug 10]; 217-38. Available from: Ebook Library.

Article from an Electronic Encyclopaedia / Стаття з електронної енциклопедії

Lee HC, Pagliaro EM. Serology: blood identification. In: Siegel J, Knupfer G, Saukko P, editors. *Encyclopedia of forensic sciences* [e-book]. San Diego: Academic Press; 2000 [cited 2005 Jun 30];1331-8. Available from: Science Direct Reference.

Journal Article from the Internet / Стаття з електронного журналу

Eisen SA, Kang HK, Murphy FM, Blanchard MS, Reda DJ, Henderson WG, et al. Gulf War veterans' health: medical evaluation of a U.S. cohort? *Ann Intern Med* [serial on the Internet]. 2005 [cited 2005 Jun 30];142(11):881+. Available from: <http://www.annals.org/>.

Польщиков КО, Лаврут ОО. Математична модель процесу обміну інформацією. *Системи обробки інформації* [Інтернет]. 2007 [цитовано 2016 Січ. 20];1(13):82–3. Доступно на: <http://sit.nuou.org.ua/article/view/39029> DOI 10.1109/25.966585.

Electronic Document / Електронний документ

Australian Institute of Health and Welfare. *Chronic diseases and associated risk factors* [document on the Internet]. Canberra: The Institute; 2004 [updated 2005 June 23; cited 2005 Jun 30]. Available from: <http://www.aihw.gov.au/cdarf/index.cfm>.

Government Publication / Публікація уряду

Australia. Department of Health and Aged Care. *National youth suicide prevention strategy* [document on the Internet]. Canberra: The Department; 2000 [cited 2005 Jul 1]. Available from: <http://www.health.gov.au/hsdd/mentalhe/sp/nysps/about.htm>.

Internet Site / Інтернет-сайт

Lavelle P. Mental state of the nation. *Health matters* [document on the Internet]. ABC online; 2005 May 19 [cited 2005 Jul 1]. Available from: <http://abc.net.au/health/features/mentalstate/>

Видавнича служба УРАН. Наукова періодика України [Інтернет]. Київ: Видавнича служба УРАН; 2013 [оновлено 2016 Січ 10; цитовано 2016 Січ 20]. Доступно: <http://journals.uran.ua/>

Published Thesis / Опублікована дисертація

Gruszczynski L. *Regulating health and environmental risks under WTO law: a critical analysis of the SPS agreement*. New York: Oxford University Press; 2010.

Бріскін ЮА. Теоретико-методичні основи спорту інвалідів як складової міжнародного олімпійського руху [автореферат]. Київ: Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. 2007.

Пітин МП. Організаційно-методологічні основи теоретичної підготовки у спорті [дисертація в інтернет]. Львів: Львів. держ. ун-т фіз. культури; 2015 [цитовано 2017 Бер. 24]. Доступно: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/2470>

Бріскін ЮА. Теоретико-методичні основи спорту інвалідів як складової міжнародного олімпійського руху [автореферат в інтернет]. Київ: Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. 2007. [цитовано 2017 Січ. 20]. Доступно: <http://3w.ldufk.edu.ua/files/avtoreferaty/2007/briskin>

Patents / Патенти

Pagedas AC, inventor; Ancel Surgical R&D Inc., assignee. Flexible endoscopic grasping and cutting device and positioning tool assembly. United States patent 20020103498. 2002 Aug 1.

Бріскін ЮА, Пітин МП, Семеряк ЗС, винахідники; патентовласники. Пристрій для техніко-тактичної підготовки фехтувальників. Патент України № 76884. 2013 Січ. 25.